

Αθήνα, 10 Φεβρουαρίου 2022

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον κ. Υπουργό Περιβάλλοντος & Ενέργειας

Θέμα: “Ανεπίτρεπτη και προβληματική η προώθηση των ΑΠΕ με παραβίαση των περιβαλλοντικών κανόνων, παραθυράκια και εξαιρέσεις”

Η μετάβαση στις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση για την κλιματική ουδετερότητα και για το λόγο αυτό πρέπει να επιταχυνθεί για τη χώρα μας, ώστε να υπάρχει πρόσβαση όλων των καταναλωτών, νοικοκυριών και επιχειρήσεων, σε οικονομικά προσιτή και καθαρή ενέργεια.

Απαραίτητη προϋπόθεση για τη μετάβαση αυτή αποτελούν ο ολοκληρωμένος χωροταξικός σχεδιασμός με γεωγραφική κατανομή και επιμερισμό των έργων ΑΠΕ, η προστασία της βιοποικιλότητας της χώρας, η τήρηση των περιβαλλοντικών κανόνων και η διαφάνεια στην περιβαλλοντική αδειοδότηση και ο έλεγχος, αλλά και ο πλουραλισμός και ο εκδημοκρατισμός της παραγωγής ενέργειας από ΑΠΕ, με ισχυρή στήριξη της αυτοπαραγωγής και ιδίως των ενεργειακών κοινοτήτων.

Οι μεθοδεύσεις της κυβέρνησης Μητσοτάκη μετά τον αντιπεριβαλλοντικό νόμο 4685/2020 με fast track διαδικασίες αδειοδότησης έργων ΑΠΕ, χωρίς επικαιροποιημένο χωροταξικό σχεδιασμό και χωρίς ΠΔ των περιοχών του δικτύου Natura 2000, με αδύναμες – υποστελεχωμένες περιβαλλοντικές υπηρεσίες, με κατάργηση των ΔΣ των Φορέων Προστατευόμενων Περιοχών αλλά και με παραθυράκια στην αδειοδότηση, τροφοδοτούν εντάσεις στις τοπικές κοινωνίες και καθυστερούν την διαδικασία της πράσινης μετάβασης.

Ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα αυτών των ελλειμμάτων εξελίσσεται το τελευταίο χρονικό διάστημα στην περιοχή του Δήμου Βόλβης της ΜΕ Θεσσαλονίκης και συγκεκριμένα στα Κερδύλλια Όρη.

Από τα στοιχεία της ΡΑΕ προκύπτει ότι στην ευρύτερη περιοχή του Δήμου Βόλβης σχεδιάζεται να εγκατασταθούν τέσσερις (4) Αιολικοί Σταθμοί Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας (Α.Σ.Π.Η.Ε.) ισχύος 36MW, 40MW, 54MW, 30MW. Για αυτούς, έχουν εκδοθεί οι υπ’ αριθ. 3069/11-05-2021, 3070/11-05-2021, 3071/11-05-2021 και 4088/30-06-2021 Βεβαιώσεις Παραγωγού, βάσει των δημοσιευμένων στοιχείων του μητρώου της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.). Όπως προκύπτει, οι αιτήσεις έχουν κατατεθεί από τέσσερις εταιρείες που φαίνεται να αποτελούν θυγατρικές της ίδιας εταιρείας.

Μέχρι σήμερα έχουν υποβληθεί οι φάκελοι της περιβαλλοντικής αδειοδότησης για τρία έργα. Σύμφωνα με τις ΜΠΕ που έχουν κατατεθεί, οι ΑΣΠΗΕ προβλέπεται να εγκατασταθούν στις

θέσεις “Μαυροράχη” και “Βατράλι – Πηγάδια - Νερόμυλος” της Δ.Ε. Αρέθουσας του Δήμου Βόλβης και στη θέση “Δασότοπος” στα όρια των Δ.Ε. Αρεθούσας, Σοχού των Δήμων Βόλβης και Λαγκαδά.

Πρόκειται για περιοχές που είναι σε άμεση γειτνίαση με τα όρια του δικτύου NATURA 2000 και γειτνιάζουν με τη Ζώνη Ειδικής Προστασίας, Ζ.Ε.Π, «GR1220009 Λίμνες Κορώνειας - Βόλβης, Στενά Ρεντίνας και ευρύτερη περιοχή».

Το 2020, ο οικείος Φορέας Διαχείρισης “Κορώνειας, Βόλβης, Χαλκιδικής” είχε γνωμοδοτήσει αρνητικά για εγκατάσταση Α.Σ.Π.Η.Ε. στην ίδια ακριβώς περιοχή. Όπως προκύπτει από το υπ’ αριθ. Ν° 241/2020 Απόσπασμα Πρακτικού της 29/05/2020 Συνεδρίασης του ΔΣ του Φ.Δ. Κορώνειας, Βόλβης, Χαλκιδικής, ο Φορέας είχε εκφράσει αρνητική γνώμη εξαιτίας των επιπτώσεων του έργου στη βιοποικιλότητα της περιοχής. Ειδικότερα, αναφέρεται ότι, η ευρύτερη περιοχή αποτελεί ενδιαίτημα αναπαραγωγής και τροφοληψίας για τα είδη χαρακτηρισμού και οριοθέτησης της GR1220009 όπως: χρυσαετός, κραυγαετός, φιδαιτός, αετογεράκι, μαυροπελαργός και γερακαετός. Επιπρόσθετα, ο Φ.Δ. αναφέρει ότι “Όσον αφορά στις νυχτερίδες, στην περιοχή έχουν καταγραφεί τα είδη: *Miniopterus schreibersii*, *Myotis emarginatus*, *Myotis myotis*, *Rhinolophus hipposideros*, *Rhinolophus ferrumequinum*, *Rhinolophus euryale*, *Rhinolophus blasii*, *Pipistrellus pygmaeus*. Έντονη ανησυχία προκαλεί το γεγονός ότι οι Α/Γ θα τοποθετηθούν σε δασική έκταση, καθώς τα δασικά είδη νυχτερίδων πλήττονται πολύ περισσότερο έναντι αυτών των σπηλαίων. Αναπόφευκτα, νυχτερίδες που βρίσκονται εντός της GR1220009 θα πετάνε προς τα ΒΑ και θα σκοτώνονται στις Α/Γ”.

Τα παραπάνω βασίστηκαν κυρίως στα αποτελέσματα του έργου παρακολούθησης του ΥΠΕΝ και έδειχνε ότι οι ΑΣΠΗΕ στη συγκεκριμένη περιοχή αποτελούν απειλή για τα είδη Χρυσαιτός (*Aquila chrysaetos*), Κραυγαετός (*Clanga pomarina*), Φιδαιτός (*Circaetus gallicus*), Αετογερακίνα (*Buteo rufinus*) και Μαυροπελαργός (*Ciconia nigra*). Ακόμη, σύμφωνα με τις ανωτέρω μελέτες του ΥΠΕΝ, η περιοχή είναι «διάδρομος» μετανάστευσης ειδών που καταλήγουν στον γειτνιαζόμενο υγροβιότοπο.

Στην ίδια περιοχή έχουν πλέον κατατεθεί τρεις διαφορετικοί φάκελοι περιβαλλοντικής αδειοδότησης ΑΣΠΗΕ από ομάδα εταιρειών με παρόμοια ονομασία, τεμαχίζοντας έτσι τη δραστηριότητα σε τρεις μικρότερες, προκειμένου να παρουσιαστούν μικρότερης έντασης αρνητικές επιπτώσεις και να αδειοδοτηθούν ως έργα μικρότερης κατηγορίας, ενώ εκκρεμεί η κατάθεση ΜΠΕ και για τέταρτο έργο στην ίδια περιοχή, που ήδη έχει λάβει βεβαίωση παραγωγής.

Στις έως τώρα δημοσιοποιημένες ΜΠΕ δεν δίνεται καμία εξήγηση για την κατάτμηση του έργου και την αποσπασματική παρουσίαση των επιπτώσεων του συνόλου των τριών ή τεσσάρων τελικά ΑΣΠΗΕ στην περιοχή.

Η αρμόδια Α.Δ.Μ.Θ. που εξετάζει τις συγκεκριμένες μελέτες όπως προκύπτει δεν έχει ζητήσει τεκμηρίωση για την επιλογή της κατάτμησης του έργου και η διαδικασία αδειοδότησης συνεχίζεται κανονικά, παρά τη «σαλαμοποίηση» του έργου. Η Διοίκηση έχει υποχρέωση να αντιμετωπίζει το θέμα της κατάτμησης έργων και δραστηριοτήτων και να μην το κάνει αποδεκτό (Οδηγίες 85/337 και 97/11).

Επισημαίνεται ότι για τις δύο αρχικά αναρτημένες ΜΠΕ ο Δήμος Βόλβης γνωμοδότησε ομόφωνα αρνητικά (ΑΠ. 86/2021) με βασική αιτία το σχεδιασμό στην περιοχή των έργων και τη δρομολόγηση μια σειράς ενεργειών για την αξιοποίηση του φυσικού περιβάλλοντος, με

εφαρμογή σχεδίου προβολής οικοτουρισμού, με παρατηρητήρια πουλιών, αλλά και με οργανωμένα δίκτυα μονοπατιών σε ορεινές περιοχές, που προβάλλονται ήδη τουριστικά.

Όπως επίσης επισημαίνει το Δημοτικό Συμβούλιο Βόλβης, «και τα δυο έργα για να υλοποιηθούν προβλέπουν την εξαφάνιση μεγάλων δασικών περιοχών από δρυς και οξίες, δέντρων που υλοτομούνται. Ειδικά στο έργο εντός του δημοτικού δάσους των Στεφανινών, όπου υπάρχουν συστάδες υψηλής ξυλοπαραγωγικής αξίας, θα υπάρχουν σοβαρές επιπτώσεις στο εισόδημα των δασεργατών του δήμου Βόλβης», γεγονός που ήδη έχει προκαλέσει την διαμαρτυρία της Τοπικής Κοινότητας και του Δασικού Συνεταιρισμού Εργασίας Στεφανινών. Σημειώνεται ότι ουδεμία συζήτηση, ενημέρωση, διαβούλευση είχε προηγηθεί της έκδοσης Βεβαιώσεων Παραγωγού για τα έργα παρότι τμήμα της έκτασης αποτελεί δημοτικό δασόκτημα.

Πέρα από το Δημοτικό Συμβούλιο Βόλβης, ακόμη εννέα (9) φορείς της περιοχής έχουν εκφράσει την αντίθεσή τους στην εγκατάσταση των έργων εκεί.

Τα έργα χωροθετούνται στην περιοχή του Δημοτικού Δάσους Στεφανινών, το οποίο στερείται της απαραίτητης Διαχειριστικής Μελέτης. Οι δασικές διαχειριστικές μελέτες αποτελούν τη βασική πηγή πληροφορίας των χαρακτηριστικών των δασικών οικοσυστημάτων της χώρας μας. Λόγω της έλλειψης αυτής οι υπηρεσίες δεν έχουν ένα ολοκληρωμένο εργαλείο προστασίας και αξιοποίησης των δασών αλλά και λήψης αποφάσεων σχετικών με την τοπική ανάπτυξη αλλά και τις δυνατότητες χωροθέτησης άλλων χρήσεων.

Μετά δε την ψήφιση του ν.4685/20 και την κατάργηση των ΔΣ των Φορέων των περιοχών του δικτύου Natura 2000 προκύπτει ακόμα ένα πρόβλημα στη διαδικασία της περιβαλλοντικής αδειοδότησης εφόσον οι γνωμοδοτήσεις για τα έργα πρέπει να εκδίδονται από τον ΟΦΥΠΕΚΑ. Στην περίπτωση των τριών ΜΠΕ που είναι σε ανάρτηση δεν είναι γνωστό αν ο ΟΦΥΠΕΚΑ θα λάβει υπόψη τις προηγούμενες επεξεργασίες του Φορέα Κορώνειας Βόλβης για αντίστοιχο ΑΣΠΗΕ στην ίδια περιοχή το 2020.

Για τις υπό αδειοδότηση ΑΣΠΗΕ δεν έχει γνωμοδοτήσει η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας.

Επειδή, η απουσία Χωροταξικού Πλαισίου για τις Α.Π.Ε. δημιουργεί ένα κενό και καθυστερήσεις στα έργα ΑΠΕ

Επειδή, για έργα ΑΠΕ απαιτείται ευρεία διαφάνεια και διαβούλευση ώστε να μην δημιουργούνται κοινωνικές συγκρούσεις και θέματα κοινωνικής αποδοχής

Επειδή, το δάσος των Στεφανινών και ευρύτερα οι δασικές εκτάσεις των Κερδυλλίων πρέπει να αποτελούν παραγωγικά δάση και να ενισχύουν το τοπικό εισόδημα με ανάπτυξη του οικοτουρισμού και όλα αυτά να οργανώνονται και να ελέγχονται μέσα από δασικές διαχειριστικές μελέτες

Επειδή στην περίπτωση των έργων ΑΣΠΗΕ των Κερδυλλίων διαπιστώνουμε πρακτικές παράκαμψης των διατάξεων για την περιβαλλοντική αξιολόγησης και των Οδηγιών 85/337 και 97/11

Επειδή, καταργήθηκε πλέον η αυτοτέλεια και τα ΔΣ των ΦΔΠΠ που γνωμοδοτούσαν για τα σχέδια διαχείρισης των προστατευόμενων περιοχών και τις ενδεχόμενες δραστηριότητες μέσα σε αυτές.

Επειδή, στην περιοχή που σχεδιάζεται η εγκατάσταση των ΑΣΠΗΕ σημειώνονται πολύ συχνά πλημμυρικά φαινόμενα τα οποία θέτουν τον Δήμο Βόλβης σε Κατάσταση Έκτακτης Ανάγκης.

Επειδή, οι υποβληθείσες ΜΠΕ δεν συμπεριλαμβάνουν στην ανάλυση και εκτίμηση των επιπτώσεων των έργων, τα ανωτέρω φαινόμενα και δεν προτείνουν μέτρα για την αντιμετώπιση πιθανών αρνητικών επιπτώσεων στη συγκράτηση μεγάλων ποσοτήτων νερού.

Ερωτάται ο αρμόδιος Υπουργός:

1. Με ποια μεθοδολογία αξιολογήθηκε από την Ρ.Α.Ε. η πλήρωση της προϋπόθεσης στο σημείο (ε) παρ. 5 αρ. 11 του Ν. 4685/2020, περί μη υπέρβασης της φέρουσας ικανότητας του οικείου ΟΤΑ, για την περίπτωση των τεσσάρων ΑΣΠΗΕ που αναφέρονται ανωτέρω;
2. Ποια κριτήρια θα χρησιμοποιηθούν για τη γνωμοδότηση/αδειοδότηση των ανωτέρω έργων, εφόσον δεν υπάρχει σήμερα εγκεκριμένη διαχειριστική μελέτη για το δάσος των Στεφανινών αλλά ούτε και επικαιροποιημένο Χωροταξικό Σχέδιο των Α.Π.Ε.;
3. Ποιες θα είναι οι επιπτώσεις των συνοδών έργων οδοποιίας που απαιτούνται στις υπό αδειοδότηση ΑΣΠΗΕ, ποιο μέγεθος εκτάσεων απαιτείται να καταληφθεί για την έδραση των ΑΣΠΗΕ και ποιο θα είναι το αποτύπωμα όσον αφορά στις δασικές εκτάσεις;
4. Πώς θα αντιμετωπίσει το ΥΠΕΝ και η αδειοδοτούσα Αποκεντρωμένη Διοίκηση και η ΡΑΕ το φαινόμενο κατάτμησης ομοειδών έργων για να αδειοδοτηθούν ως έργα χαμηλότερης κατηγορίας; Θα επιστραφούν οι ΜΠΕ για να ανα-κατατεθούν ως ένα ενιαίο έργο;
5. Θα λάβει υπόψη του ο ΟΦΥΠΕΚΑ τη γνωμοδότηση και την αξιολόγηση από το Φορέα Κορώνειας Βόλβης αντίστοιχου έργου ΑΠΕ στην ίδια περιοχή το 2020 και τότε θα εκδοθεί η γνωμοδότηση για τα έργα ΑΣΠΗΕ που έχουν ήδη αναρτήσει τις ΜΠΕ τους;
6. Θα συνεδριάσει το αντίστοιχο Περιφερειακό/Μητροπολιτικό Όργανο της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας για τα έργα ΑΣΠΗΕ στο Δ. Βόλβης που αναφέρονται ανωτέρω;
7. Για ποιο λόγο εδώ και 2,5 χρόνια έχουν παγώσει όλες οι πρωτοβουλίες στήριξης των ενεργειακών κοινοτήτων και δεν υπάρχει ο αναγκαίος ηλεκτρικός χώρος, με ευθύνη του ΔΕΔΔΗΕ, ώστε να προχωρήσουν δήμοι και τοπικές επιχειρήσεις σε Ενεργειακές Κοινότητες που θα προσέφεραν φτηνότερο ρεύμα σε πολίτες και επιχειρήσεις και θα επετύγχαναν και κοινωνικές συναινέσεις για τη χωροθέτηση των ΑΣΠΗΕ;
8. Ποια είναι τα μέτρα της αντιπλημμυρικής θωράκισης των έργων και της κατάντι περιοχής;

Οι Ερωτώντες Βουλευτές

Φάμελλος Σωκράτης

Αυγέρη Θεοδώρα (Δώρα)

Γιαννούλης Χρήστος

Μάλαμα Κυριακή